

III

(Други актове)

ЕВРОПЕЙСКО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО

РЕШЕНИЕ НА НАДЗОРНИЯ ОРГАН НА ЕАСТ

№ 321/14/COL

от 10 септември 2014 година

за изменение за стотен път на процесуалните и материалноправните норми в областта на държавната помощ чрез приемането на нови насоки относно държавната помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение [2015/1856]

НАДЗОРНИЯТ ОРГАН НА ЕАСТ („Органът“),

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство (наричано по-нататък „Споразумението за ЕИП“), и по-специално членове 61—63 от него и Протокол 26 към него,

като взе предвид Споразумението между държавите от ЕАСТ за създаване на надзорен орган и съд („Споразумението за надзорен орган и съд“), и по-специално член 5, параграф 2, буква б) и член 24 от него и член 1 от част I на Протокол 3 към него,

като има предвид, че:

съгласно член 24 от Споразумението за надзор и съд Органът прилага разпоредбите на Споразумението за ЕИП по отношение на държавната помощ,

съгласно член 5, параграф 2, буква б) от Споразумението за надзор и съд Органът публикува уведомления или насоки по въпроси, които се разглеждат в Споразумението за ЕИП, ако това се предвижда изрично в това споразумение или в Споразумението за надзор и съд или ако Органът сметне това за необходимо,

на 9 юли 2014 г. Европейската комисия прие „Насоки за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение“⁽¹⁾. В насоките се определят условията, при които държавната помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение може да бъде обявена за съвместима. Те са приложими от 1 август 2014 г.,

тези насоки са от значение за Европейското икономическо пространство,

следва да се осигури еднакво прилагане на правилата за държавната помощ на ЕИП в цялото Европейско икономическо пространство в съответствие с целта за еднородност, посочена в член 1 от Споразумението за ЕИП,

съгласно точка II от глава „ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ“ от приложение XV към Споразумението за ЕИП, Надзорният орган ще приеме, след консултиране с Европейската комисия, нови насоки, които съответстват на насоките, приети от Европейската комисия,

след консултиране с Европейската комисия,

след консултиране с държавите от ЕАСТ с писмо по този въпрос от 1 август 2014 г.,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Материалноправните норми в областта на държавните помощи се изменят, като се въвеждат нови насоки относно държавната помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение. Новите насоки са приложени към настоящото решение и представляват неразделна част от него.

⁽¹⁾ ОВ С 249, 31.7.2014 г., стр. 1.

Член 2

Само текстът на английски език е автентичен.

Съставено в Брюксел на 10 септември 2014 година.

За Надзорния орган на ЕАСТ

Oda Helen SLETNES

Председател

Helga JÓNSDÓTTIR

Член на колегията

—

ПРИЛОЖЕНИЕ

НАСОКИ ЗА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ ЗА ОЗДРАВЯВАНЕ И ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА НЕФИНАНСОВИ ПРЕДПРИЯТИЯ В ЗАТРУДНЕНО ПОЛОЖЕНИЕ

„ЧАСТ III
ХОРИЗОНТАЛНИ ПРАВИЛАНасоки за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение ⁽¹⁾

Съдържание

1.	ВЪВЕДЕНИЕ	38
2.	ПРИЛОЖНО ПОЛЕ НА НАСОКИТЕ	41
2.1.	Секторно приложно поле	41
2.2.	Материално приложно поле: Значение на понятието „предприятие в затруднено положение“	41
2.3.	Помощ за оздравяване, помощ за реструктуриране и временна подкрепа за реструктуриране	42
2.4.	Помощ за покриване на социалните разходи по реструктурирането	42
3.	СЪВМЕСТИМОСТ С ФУНКЦИОНИРАНЕТО НА СПОРАЗУМЕНИЕТО ЗА ЕИП	43
3.1.	Принос за цел от общ интерес	44
3.1.1.	Доказване на социални трудности или пазарна неефективност	44
3.1.2.	План за реструктуриране и връщане към дългосрочна жизнеспособност	45
3.2.	Необходимост от държавна намеса	46
3.3.	Целесъобразност	46
3.3.1.	Помощ за оздравяване	46
3.3.2.	Помощ за реструктуриране	47
3.4.	Стимулиращ ефект	47
3.5.	Пропорционалност на помощта (ограничена до минимум)	47
3.5.1.	Помощ за оздравяване	47
3.5.2.	Помощ за реструктуриране	47
3.6.	Отрицателни ефекти	49
3.6.1.	Принцип на еднократната помощ	49
3.6.2.	Мерки, целящи да се ограничат нарушенията на конкуренцията	50
3.6.3.	Получатели на предишна неправомерна помощ	52
3.6.4.	Специфични условия, свързани с одобряването на помощта	52
3.7.	Прозрачност	52
4.	ПОМОЩ ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ В ПОДПОМАГАНИ РЕГИОНИ	53
5.	ПОМОЩ ЗА ДОСТАВЧИЦИ НА УОИИ В ЗАТРУДНЕНО ПОЛОЖЕНИЕ	53

⁽¹⁾ Настоящите насоки съответстват на Насоките на Европейската комисия за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение (ОВ С 249, 31.7.2014 г., стр. 1).

6.	СХЕМИ ЗА ПОМОЩ С ПО-МАЛКИ РАЗМЕРИ И В ПОЛЗА НА ПО-МАЛКИ БЕНЕФИЦИЕРИ	54
6.1.	Общи условия	54
6.2.	Цел от общ интерес	55
6.3.	Целесъобразност	55
6.4.	Пропорционалност на помощта (ограничена до минимум)	55
6.5.	Отрицателни ефекти	56
6.6.	Временна подкрепа за реструктуриране	56
6.7.	Продължителност и оценяване	57
7.	ПРОЦЕДУРИ	57
7.1.	Ускорена процедура за помощ за оздравяване	57
7.2.	Процедури, свързани с плановете за реструктуриране	58
7.2.1.	Прилагане на плана за реструктуриране	58
7.2.2.	Изменение на плана за реструктуриране	58
7.2.3.	Необходимост от уведомяване на Органа за всяка помощ, предоставена на бенефициера през периода на реструктуриране	58
8.	ДОКЛАДВАНЕ И МОНИТОРИНГ	59
9.	ПОДХОДЯЩИ МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ В ЧЛЕН 1, ПАРАГРАФ 1 ОТ ЧАСТ I НА ПРОТОКОЛ 3	59
10.	ДАТА НА ПРИЛАГАНЕ И СРОК НА ДЕЙСТВИЕ	59

1. Въведение

- (1) В настоящите насоки Надзорният орган на ЕАСТ („Органът“) определя условията, при които държавната помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение може да се счита за съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП („Споразумението за ЕИП“) въз основа на член 61, параграф 3, буква в) от Споразумението за ЕИП.
- (2) Органът прие своите първи насоки за държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднено положение ⁽¹⁾ през 1994 г. Променен вариант на насоките беше приет през 1999 г. ⁽²⁾. През 2004 г. Органът прие нови насоки ⁽³⁾, чийто срок на действие бе удължен за първи път до 30 ноември 2012 г. ⁽⁴⁾, а впоследствие и до замяната им с новите правила ⁽⁵⁾.
- (3) В своето Съобщение от 8 май 2012 г. относно модернизиранието на държавната помощ на ЕС ⁽⁶⁾ Европейската комисия („Комисията“) обяви три цели по отношение на модернизиранието на контрола на държавните помощи:
- насърчаване на устойчив, интелигентен и приобщаващ растеж в рамките на конкурентен вътрешен пазар;
 - съсредоточаване на предварителния контрол на Комисията върху случаите с най-голямо въздействие върху вътрешния пазар и същевременно укрепване на сътрудничеството с държавите членки в прилагането на правилата за държавните помощи;
 - опростяване на правилата и ускоряване на вземането на решения.

⁽¹⁾ Решение № 4/94/COL, (ОВ L 231, 3.9.1994 г., стр. 1, и притурка за ЕИП № 32, 3.9.1994 г., стр. 1). Срокът на действие на тези насоки бе удължен за първи път до 31 декември 1998 г., а след това до 31 декември 1999 г.

⁽²⁾ Решение № 329/99/COL (ОВ L 274, 26.10.2000 г., стр. 1, и притурка за ЕИП № 48, 26.10.2000 г., стр. 14).

⁽³⁾ Решение № 305/04/COL (ОВ L 107, 28.4.2005 г., стр. 28, и притурка за ЕИП № 21, 28.4.2005 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Решение № 433/09/COL (ОВ L 48, 25.2.2010 г., стр. 27, и притурка за ЕИП № 9, 25.2.2010 г., стр. 12).

⁽⁵⁾ Решение № 438/12/COL (ОВ L 190, 11.7.2013 г., стр. 91, и притурка за ЕИП № 40, 11.7.2013 г., стр. 15).

⁽⁶⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно Модернизиранието на държавната помощ на ЕС, COM(2012) 209 final.

- (4) По-конкретно в съобщението се призовава за единен подход към преразглеждането на различните насоки и рамки, основан на укрепването на вътрешния пазар, насърчаването на по-висока ефективност на публичните разходи чрез по-добро използване на държавната помощ за целите от общ интерес и засилен контрол върху стимулиращия ефект, свеждането на помощта до минимум и избягването на потенциалния отрицателен ефект от нея върху конкуренцията и търговията. Органът също следва този подход.
- (5) Органът преразглежда насоките за оздравяването и реструктурирането на предприятия в затруднено положение въз основа на своя опит, събран при прилагането на съществуващите правила, и в съответствие с общия подход, посочен по-горе. В преразглеждането се вземат предвид и стратегията „Европа 2020“, приета от Комисията ⁽¹⁾, както и фактът, че отрицателните последици от държавната помощ биха могли да влязат в противоречие с необходимостта от увеличаване на производителността и растежа, запазването на равните възможности за предприятията и борбата с националния протекционизъм.
- (6) Помощите за оздравяване и реструктуриране са сред видовете държавни помощи, които нарушават най-силно конкуренцията. Доказано е, че в успешните сектори на икономиката се постига повишение на производителността, не защото всички предприятия в тях увеличават своята производителност, а по-скоро защото по-ефективните и технологично напреднали предприятия се разрастват за сметка на онези, които са по-малко ефективни или които предлагат морално остарели продукти. Излизането от пазара на по-малко ефективните предприятия позволява на техните по-ефективни конкуренти да растат, което връща активи на пазара, където те могат да бъдат използвани по по-продуктивни начини. Като се намесва в този процес, помощта за оздравяване и реструктуриране може значително да забави икономическия растеж в съответните сектори.
- (7) Когато части от предприятието с проблеми остават по същество жизнеспособни, предприятието може да успее да извърши реструктуриране, вследствие на което то изоставя определени дейности, които са структурно губещи, и което позволява на останалите дейности да бъдат реорганизирани на основа с разумни изгледи за осигуряване на дългосрочна жизнеспособност. Подобно реструктуриране обикновено следва да бъде възможно без държавна помощ посредством споразумения с кредиторите или чрез производства по несъстоятелност или оздравяване. Съвременното законодателство в областта на несъстоятелността следва да помага за оцеляването на стабилните предприятия, да допринася за запазване на работните места и да дава възможност на доставчиците да запазват своите клиенти, а на собствениците — да съхранят стойността на жизнеспособните дружества ⁽²⁾. Производството по несъстоятелност може също да върне на пазара жизнеспособно предприятие, ако трети страни придобият самото предприятие с текущата му дейност или отделните му производствени активи.
- (8) От това следва, че предприятията трябва да бъдат допустими за държавна помощ само когато те са изчерпали всички пазарни възможности и когато тази помощ е необходима, за да се постигне точно определена цел от общ интерес. Предприятията следва да имат право на помощ съгласно тези насоки само веднъж на десет години (принцип на еднократната помощ).
- (9) Друг повод за тревога е моралният риск, породен от държавната помощ. Предприятия, които очакват, че вероятно ще бъдат подпомогнати, когато са в затруднено положение, могат да предприемат прекалено рисковани и неустойчиви бизнес стратегии. Освен това перспективата за помощта за оздравяване и реструктуриране на дадено предприятие може изкуствено да намали разходите му за финансиране, което му дава неоправдано конкурентно предимство на пазара.
- (10) Държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на предприятия в затруднено положение могат да попречат на функционирането на вътрешния пазар, като прехвърлят на други договарящите се страни недължима част от тежестта на структурното адаптиране и придружаващите го социални и икономически проблеми. Това е нежелателно само по себе си и може да доведе до излишна надпревара за субсидии между договарящите се страни. Такива помощи могат също така да доведат до създаването на бариери за навлизане на пазара и да обезсмислят стимулите за трансгранични дейности в противоречие с целите на вътрешния пазар.
- (11) Следователно е важно да се гарантира, че помощта се разрешава само при условия, които смекчават нейните потенциални вредни ефекти и насърчават ефективността на публичните разходи. Що се отнася до помощта за реструктуриране, изискванията за връщане към жизнеспособност, собствен принос и мерките за ограничаване на нарушаването на конкуренцията са доказали своята стойност по отношение на смекчаването на отрицателните последици от такава помощ. Те продължават да се прилагат в настоящите насоки, адаптирани при необходимост,

⁽¹⁾ Съобщение на Комисията: Европа 2020 — Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, COM(2010) 2020 окончателен.

⁽²⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет — Нов европейски подход към фалита и несъстоятелността на предприятията, COM(2012) 742 final. Вж. също Препоръка на Комисията от 12.3.2014 г. за нов подход към фалита и несъстоятелността на предприятията, C(2014) 1500 final, по-специално съображение 12.

за да бъде взет предвид неотдавнашният практически опит на Органа. Понятието „споделянето на тежестта бе въведено“, *inter alia*, за по-доброто отстраняване на проблема с моралния риск. В случай на помощ за оздравяване и временна подкрепа за реструктуриране, потенциалните вредни ефекти се смекчават чрез ограничения върху продължителността и формата на помощта.

- (12) Когато помощта е под формата на подкрепа за осигуряване на ликвидност, която е ограничена по размер и продължителност, опасенията относно нейните потенциални вредни въздействия са много малки, което позволява тя да бъде одобрена при не толкова строги условия. Въпреки че подобна помощ по принцип може да се използва за подкрепа на целия процес на реструктуриране, ограничаването на периода на помощта за оздравяване до шест месеца означава, че това се случва рядко и обикновено помощта за оздравяване по-скоро е последвана от помощ за реструктуриране.
- (13) За да се насърчи използването на по-малко нарушаващи конкуренцията форми на помощ, с настоящите насоки се въвежда ново понятие за „временна подкрепа за реструктуриране“. Както и при помощта за оздравяване, временната подкрепа за реструктуриране може да бъде отпускана само под формата на подкрепа за осигуряване на ликвидност, която е ограничена по размер и продължителност. За да се даде обаче възможност за подкрепа на целия процес на реструктуриране, максималната продължителност на временната подкрепа се определя на 18 месеца. Временна подкрепа за реструктуриране може да се отпуска само на МСП⁽¹⁾ или на малки държавни предприятия⁽²⁾, които се сблъскват с по-големи предизвикателства в сравнение с големите предприятия от гледна точка на достъпа до ликвидност.
- (14) Когато помощта за доставчиците на услуги от общ икономически интерес („УОИИ“) в затруднено положение попада в приложното поле на настоящите насоки, оценяването следва да се извършва в съответствие със стандартните принципи на насоките. Въпреки това конкретното прилагане на тези принципи при необходимост следва да бъде адаптирано, за да се вземе предвид специфичното естество на УОИИ, и по-специално необходимостта да се осигури непрекъснатост на предоставянето на услуги в съответствие с член 59, параграф 2 от Споразумение за ЕИП.
- (15) При настоящите условия на значителен европейски и световен свръхкапацитет, държавните помощи за оздравяване и реструктуриране на стоманодобивни предприятия в затруднено положение не са оправдани. Следователно стоманодобивният сектор следва да бъде изключен от приложното поле на настоящите насоки.
- (16) За Европейския съюз в Решение 2010/787/ЕС на Съвета⁽³⁾ се определят условията, при които може да се отпуска оперативна, социална и екологична помощ до 2027 г. на неконкурентоспособно производство в сектора на въгледобива⁽⁴⁾. Сегашните правила следват предишните специфични за сектора правила, прилагани между 2002 г. и 2010 г.⁽⁵⁾ и 1993 г. и 2002 г.⁽⁶⁾, които улесниха реструктурирането на неконкурентоспособни предприятия, осъществяващи дейност в сектора на въгледобива. В резултат на това и с оглед на постоянната нужда от предоставяне на подкрепа за структурното приспособяване на производството на въглища в Съюза, настоящите правила са по-строги от предишните и изискват окончателното спиране на производството и продажбата на подпомаганото производство на въглища и окончателното закриване на неконкурентоспособните производствени единици не по-късно от 31 декември 2018 г. В приложението на тази правила няколко държави — членки на Европейския съюз, са приели и прилагат планове, водещи до окончателното закриване на въгледобивни мини в затруднение, експлоатирани от предприятия в този сектор⁽⁷⁾. Органът отбелязва, че Решение 2010/787/ЕС не се прилага към страните от ЕИП/ЕАСТ. Предвид на неговите специални характеристики Органът реши да изключи въгледобива от приложното поле на настоящите насоки.
- (17) Опитът на Органа с оздравяването и реструктурирането на финансовите институции през финансовата и икономическата криза показва, че специфични правила, приложими към финансовия сектор, могат да бъдат от полза с оглед на особеностите на финансовите институции и финансовите пазари. Предприятия, подлежащи на специалните правила за финансовия сектор, следователно са изключени от приложното поле на настоящите насоки.

⁽¹⁾ За целите на настоящите насоки термините „МСП“, „малко предприятие“ и „средно предприятие“ имат значението, което им е дадено в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определянето на микро-, малките и средните предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36). Насоките на Органа за помощ за микро-, малки и средни предприятия (МСП), приети с Решение 94/06/COL (ОВ L 36, 5.2.2009 г., стр. 62), включва определението, посочено в препоръката на Комисията. „Голямо предприятие“ е предприятието, което не е МСП.

⁽²⁾ За целите на настоящите насоки и за да се избегне дискриминация между публични и частни предприятия, „малките държавни предприятия“ са стопански единици с независими правомощия за вземане на решения, които биха могли да отговорят на условията за малки или средни предприятия по смисъла на Препоръка 2003/361/ЕО, с изключение на факта, че 25 % или повече от капитала или от правата на глас се контролират пряко или косвено, съвместно или индивидуално, от един или няколко публични органа.

⁽³⁾ Решение 2010/787/ЕС на Съвета от 10 декември 2010 г. относно държавната помощ за улесняване на закриването на неконкурентоспособни въглищни мини (ОВ L 336, 21.12.2010 г., стр. 24).

⁽⁴⁾ ОВ L 336, 21.12.2010 г., стр. 24.

⁽⁵⁾ Регламент (ЕО) № 1407/2002 на Съвета от 23 юли 2002 г. относно държавната помощ за въгледобивната промишленост (ОВ L 205, 2.8.2002 г., стр. 1).

⁽⁶⁾ Решение № 3632/93/ЕОВС на Комисията от 28 декември 1993 г. за установяване на правила на Общността за държавната помощ във въгледобивната промишленост (ОВ L 329, 30.12.1993 г., стр. 12).

⁽⁷⁾ Вж. решенията на Комисията по дела N 175/10 — Словения, SA 33013 — Полша, N 708/07 — Германия, SA 33033 — Румъния и SA 33861 — Унгария.

2. Приложно поле на насоките

2.1. Секторно приложно поле

- (18) Органът ще прилага настоящите насоки към помощите за всички предприятия в затруднено положение с изключение на предприятията във въгледобивния ⁽¹⁾ или стоманодобивния сектор ⁽²⁾, както и тези, обхванати от специални правила за финансовите институции ⁽³⁾, без да се засягат специфичните правила за предприятия в затруднено положение в определен сектор ⁽⁴⁾.

2.2. Материално приложно поле Значение на понятието „предприятие в затруднено положение“

- (19) Договаряща се страна, която планира да предостави помощ на предприятие съгласно настоящите насоки, трябва да докаже обективните причини, поради които въпросното предприятие е в затруднено положение по смисъла на настоящия раздел, при спазване на специфичните разпоредби за помощта за оздравяване и временната подкрепа за реструктуриране, предвидени в точка 29.
- (20) За целите на настоящите насоки се смята, че едно предприятие се намира в затруднено положение, когато без намеса от страна на държавата то почти сигурно ще бъде принудено да прекрати дейността си в краткосрочен или средносрочен план. Следователно едно предприятие се намира в затруднено положение, ако е налице поне едно от следните обстоятелства:
- а) в случай на дружество с ограничена отговорност ⁽⁵⁾, когато записаният му акционерен капитал ⁽⁶⁾ е намалял с повече от половината в резултат на натрупани загуби. Такъв е случаят, когато приспадането на натрупаните загуби от резервите (и всички други елементи, които по принцип се считат за част от собствения капитал на дружеството) води до отрицателен сбор, който надвишава половината от записания акционерен капитал;
 - б) в случай на дружество, при което поне някои от съдружниците носят неограничена отговорност за задълженията на дружеството ⁽⁷⁾, когато капиталът, вписан в баланса на дружеството, е намалял на половина поради натрупани загуби;
 - в) когато предприятието е в процедура по колективна несъстоятелност или отговаря на критериите на своето вътрешно право, за да бъде обект на процедура по колективна несъстоятелност по искане на неговите кредитори;
 - г) когато предприятието не е МСП и през последните две години:
 - i) съотношението задължения/собствен капитал на предприятието е било по-голямо от 7,5; и
 - ii) съотношението EBITDA/лихвено покритие на предприятието е било под 1,0.
- (21) Новосъздадено предприятие не е допустимо за помощ съгласно настоящите насоки, дори ако първоначалното му финансово положение е несигурно. Такъв например е случаят, когато новото предприятие възниква от ликвидацията на предишно предприятие или просто поема неговите активи. По принцип едно предприятие се смята за новосъздадено през първите три години след започването на стопанска дейност в съответната област. Едва след изтичането на този период то става допустимо за получаване на помощи съгласно настоящите насоки, при условие че:
- а) може да бъде квалифицирано като предприятие в затруднено положение по смисъла на настоящите насоки и
 - б) не е част от по-голяма икономическа група ⁽⁸⁾ освен при условията, предвидени в точка 22.

⁽¹⁾ Съгласно определението в Решение 2010/787/ЕС.

⁽²⁾ Както е определено в приложение II към насоките за регионалните държавни помощи за периода 2014—2020 г., Решение № 407/13/COL (ОВ L 166, 5.6.2014 г., стр. 44, и притурка за ЕИП № 33, 5.6.2014 г., стр. 1).

⁽³⁾ Насоки относно прилагането от 1 декември 2013 г. на правилата за държавните помощи към мерките за подкрепа на банки в контекста на финансовата криза („Насоки от 2013 г. относно банковия сектор“), Решение № 464/13/COL (ОВ L 264, 4.9.2014 г., стр. 6).

⁽⁴⁾ Специфични правила от това естество има за железопътния товарен транспорт. Вж Насоките за държавните помощи за железопътните предприятия, Решение № 788/08/COL (ОВ L 105, 21.4.2011 г., стр. 32, и притурка за ЕИП № 23, 21.4.2011 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Това се отнася по-специално до видовете дружества, посочени в приложение I към Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. година относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменението на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

⁽⁶⁾ Когато е приложимо, „акционерният капитал“ включва премиите от емисии.

⁽⁷⁾ Това се отнася по-специално до видовете дружества, посочени в приложение II към Директива 2013/34/ЕС.

⁽⁸⁾ За да се установи дали едно дружество е независимо или е част от група, се вземат предвид критериите, определени в приложение I към Препоръка 2003/361/ЕО.

- (22) Предприятие, принадлежащо към по-голяма икономическа група или придобито от нея, обикновено не е допустимо за получаване на помощ съгласно настоящите насоки, освен когато може да се докаже, че затрудненията на предприятието са вътрешни, а не са резултат от произволно разпределение на разходите в рамките на групата, като затрудненията са прекалено големи, за да може групата сама да се справи с тях. Когато предприятието в затруднено положение създаде дъщерно дружество, то дъщерното дружество заедно с предприятието, което го контролира, ще се разглеждат като група и могат да получат помощ при условията по настоящата точка.
- (23) Като се има предвид, че е застрашено самото му съществуване, едно предприятие в затруднено положение не може да бъде разглеждано като подходящо средство за изпълнението на други обществени цели, докато не бъде осигурена неговата жизнеспособност. Следователно Органът счита, че помощта за предприятия в затруднено положение може да допринесе за развитие на икономически дейности, без да засегне неблагоприятно търговията до степен, която противоречи на общия интерес, само ако условията, изложени в настоящите насоки, са изпълнени, дори ако тази помощ е предоставена в съответствие със схема, която вече е била одобрена.
- (24) Затова редица регламенти и съобщения на областта на държавните помощи и други области забраняват на предприятия в затруднено положение да получават помощ. За целите на тези регламенти и съобщения и ако в тях не е определено друго:
- а) „предприятия в затруднено положение“ или „фирми в затруднено положение“ са предприятия в затруднено положение по смисъла на точка 20 от настоящите насоки, и
 - б) МСП, което съществува от по-малко от три години, не се счита за предприятие в затруднено положение, освен ако не отговаря на условията, определени в точка 20, буква в).

2.3. *Помощ за оздравяване, помощ за реструктуриране и временна подкрепа за реструктуриране*

- (25) Настоящите насоки се отнасят до три вида помощи: помощ за оздравяване, помощ за реструктуриране и временна подкрепа за реструктуриране.
- (26) По своята същност помощта за оздравяване е спешна и временна помощ. Нейната основна цел е да поддържа дейността на предприятието, изпаднало в затруднение през краткия период, необходим за изготвянето на план за реструктуриране или ликвидация. Основният принцип е, че помощта за оздравяване позволява да се окаже временна подкрепа на дружество, чието финансово положение сериозно се е влошило, което се изразява в остра криза на ликвидността или техническа неплатежоспособност. Подобна временна подкрепа би трябвало да даде време да се анализират обстоятелствата, довели до затрудненията, и да се разработи подходящ план за преодоляване на затрудненията.
- (27) Помощта за реструктуриране често включва по-постоянна помощ и трябва да възстанови дългосрочната жизнеспособност на бенефициера въз основа на осъществим, последователен и машабен план за реструктуриране, докато в същото време позволява адекватен собствен принос и споделяне на тежестта и ограничаване на потенциалното нарушаване на конкуренцията.
- (28) Временната подкрепа за реструктуриране представлява помощ за ликвидността, чието предназначение е да спомогне за реструктурирането на едно предприятие, като осигурява на бенефициера необходимите условия, за да може той да планира и предприеме подходящи действия за възстановяване на своята дългосрочна жизнеспособност. Временната подкрепа за реструктуриране може да се отпускат само на МСП и на по-малки държавни предприятия.
- (29) Чрез дерогация от точка 19 помощи за оздравяване, а в случая на МСП или на малки държавни предприятия, временната подкрепа за реструктуриране, могат да се отпускат и на предприятия, които не са в затруднение по смисъла на точка 20, но които изпитват остри нужди от ликвидност, дължащи се на изключителни и непредвидени обстоятелства.

2.4. *Помощ за покриване на социалните разходи по реструктурирането*

- (30) Реструктурирането обикновено предполага намаляване или изоставяне на засегнатите дейности. Подобно свиване на дейността често е необходимо в интерес на рационализацията и ефективността, независимо от намаляването на производствените мощности, което може да бъде задължително условие за предоставянето на помощ. Каквато и да е причината, подобни мерки по принцип водят до съкращения на работна ръка в предприятието бенефициер.

- (31) Трудовото законодателство на договарящите се страни може да съдържа общи схеми за социално осигуряване, според които някои обезщетения се изплащат пряко на съкратените служители. Подобни схеми няма да се разглеждат като държавна помощ в обхвата на член 61, параграф 1 от Споразумението за ЕИП.
- (32) Освен тези социални обезщетения за служителите общите схеми за социално подпомагане често предвиждат държавата да покрива разходите за обезщетения, които дадено предприятие предоставя на съкратените работници и които надхвърлят законовите и договорните му задължения. Когато такива схеми се прилагат общо, без секторни ограничения, за всеки работещ, отговарящ на предварително зададени и автоматични условия за допустимост, не се смята, че те включват помощ по смисъла на член 61, параграф 1 от Споразумението за ЕИП по отношение на предприятия в процес на реструктуриране. От друга страна, ако схемите се използват за подпомагане на реструктурирането в специфични сектори, те могат да включват помощ поради селективния начин, по който се използват ⁽¹⁾.
- (33) Задълженията, които самото дружество носи по силата на трудовото законодателство или на колективните споразумения с профсъюзите да предоставя някои обезщетения на съкратени работници като плащания при съкращение или мерки за подобряване на пригодността им за заетост, са част от нормалните търговски разходи, които едно предприятие трябва да поеме със собствените си ресурси. При тези обстоятелства всеки принос от държавата за тези разходи трябва да се счита за помощ. Това важи независимо от факта дали плащанията се извършват пряко към предприятието или се управляват от правителствена агенция, която ги предоставя на служителите.
- (34) По начало Органът не възразява срещу такива помощи, когато са предоставени на предприятия в затруднено положение, защото те водят до икономическа полза, надвишаваща интересите на засегнатото предприятие, улесняват структурните промени и намаляват трудностите.
- (35) Освен осигуряването на пряка финансова подкрепа такива помощи обикновено се предоставят за обучение, консултации и практическа помощ за намирането на друга работа, помощ за преместване, професионално обучение и помощ за служителите, желаещи да започнат нов бизнес. Като се има предвид, че подобни мерки, които повишават пригодността за заетост на съкратените работници, постигането на целта за намаляването на социалните трудности, Органът систематично приема благоприятно становище, когато такъв вид помощи се предоставят на предприятия в затруднено положение.

3. Съвместимост с функционирането на Споразумението за ЕИП

- (36) Обстоятелствата, при които държавната помощ за предприятия в затруднено положение може да бъде одобрена като съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП, са посочени в член 61, параграфи 2 и 3 от Споразумението за ЕИП. Според член 61, параграф 3, буква в) Органът има право да разрешава „помощите, които имат за цел да улеснят развитието на някои икономически дейности (...), доколкото тези помощи не засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес“. По-специално, такъв случай би могъл да възникне, когато е необходимо да се коригира неравновесие, причинено от пазарна неефективност, или когато трябва да се осигури икономическо и социално сближаване.
- (37) Органът трябва да получи индивидуално уведомление за мерките за помощ в полза на големи предприятия. При определени условия Органът може да разрешава схеми за помощ с по-малки размери. Тези условия са изложени в глава 6 ⁽²⁾.
- (38) За да оцени дали помощта, за която е постъпило уведомление, може да бъде обявена за съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП, Органът ще провери дали всяко от следните условия е изпълнено:
- а) принос за постигането на ясно определена цел от общ интерес: мярката за държавна помощ трябва да бъде насочена към постигането на цел от общ интерес в съответствие с член 61, параграф 3 от Споразумението за ЕИП (раздел 3.1);
 - б) необходимост от държавна намеса: една мярка за държавна помощ трябва да бъде насочена към ситуации, в които помощта може да доведе до съществено подобрене, което пазарът не е в състояние да постигне сам по себе си, например чрез отстраняването на пазарна неефективност или на проблем пред справедливостта или сближаването (раздел 3.2);

⁽¹⁾ В своето решение по дело *Франция/Комисията* C-241/94, EU:C:1996:353 (Kimberly Clark Sopalin), Съдът потвърди, че финансирането, осигурено от френските власти по собствено усмотрение, от Националния фонд по заетостта, е можело да постави някои предприятия в по-благоприятна позиция от други, и по тази причина представлява помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Решението на Съда не поставя под въпрос заключението на Комисията, че помощта е съвместима с вътрешния пазар.

⁽²⁾ За повече яснота това не пречи на договарящите се страни да подават уведомления за индивидуални помощи, отпуснати на МСП и на малки държавни предприятия. В такива случаи Органът ще оценява помощта съгласно принципите, установени в настоящите насоки.

- в) целесъобразност на мярката за помощ: една мярка за помощ няма да се счита за съвместима, ако същата цел може да бъде постигната с мерки, които нарушават конкуренцията в по-малка степен (раздел 3.3);
 - г) стимулиращ ефект: трябва да се докаже, че при липса на помощ предприятието бенефициер би било реструктурирано, продадено или ликвидирено по начин, който не би постигнал целта от общ интерес (раздел 3.4);
 - д) пропорционалност на помощта (ограничаване на помощта до минимум): помощта не трябва да надвишава необходимия минимум за постигането на целта от общ интерес (раздел 3.5);
 - е) избягване на неоправданите отрицателни въздействия върху конкуренцията и търговията между договарящите се страни: отрицателните въздействия от помощта трябва да бъдат достатъчно ограничени, така че общият баланс на мярката да е положителен (раздел 3.6);
 - ж) прозрачност на помощта: договарящите се страни, Органът, икономическите оператори и обществеността трябва да имат лесен достъп до всички актове и до информацията, имащи отношение към предоставената помощ (раздел 3.7).
- (39) Ако някой от посочените по-горе критерии не е изпълнен, помощта няма да се счита за съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП.
- (40) Цялостният баланс на някои категории схеми може освен това да бъде подложен на изискване за последваща оценка, както е описано в точки 118, 119 и 120 и от настоящите насоки.
- (41) Освен това, ако дадена мярка за помощ или свързаните с нея условия (включително методът за финансирането ѝ, когато той представлява неразделна част от мярката за помощ) нарушават по неразделен начин законодателството на ЕИП, помощта не може да бъде обявена за съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП ⁽¹⁾.
- (42) В тази глава Органът определя условията, при които ще направи оценка на всеки от критериите, посочени в точка 38.

3.1. Принос за цел от общ интерес

- (43) Предвид значението на излизането от пазара за повишението на производителността, фактът, че се избягва едно предприятие да напусне пазара, не представлява достатъчно основание за помощ. Трябва недвусмислено да се докаже, че помощта преследва цел от общ интерес, като е насочена към предотвратяването на социални трудности или пазарна неефективност (раздел 3.1.1) чрез възстановяване на дългосрочната жизнеспособност на предприятието (раздел 3.1.2).

3.1.1. Доказване на социални трудности или пазарна неефективност

- (44) Договарящите се страни трябва да докажат, че неплатежоспособността на бенефициера е вероятно да породи сериозни социални трудности или голяма пазарна неефективност, по-специално да докажат, че:
- а) безработицата в засегнатия регион или засегнатите региони (на ниво NUTS II) е или
 - i) по-висока от средната за ЕИП, трайна и придружена от трудности при създаването на нови работни места в засегнатия регион или засегнатите региони, или
 - ii) по-висока от средната за страната, трайна и придружена от трудности при създаването на нови работни места в засегнатия(те) регион(и);
 - б) съществува риск от прекъсване на предоставянето на важна услуга, която е трудно да бъде възпроизведена и която конкурентите трудно биха поели (например национален доставчик на инфраструктура);
 - в) излизането от пазара на предприятие с важна системна роля в конкретен регион или сектор биха имали потенциални отрицателни последици (например като доставчик на важен ресурс);

⁽¹⁾ Вж. например дело Германия/Комисията C-156/98, EU:C:2000:467, точка 78 и дело *Régie Networks/Rhone Alpes Bourgogne* C-333/07, EU:C:2008:764, точки 94—116.

- г) съществува риск от прекъсване на предоставянето на УОИИ;
- д) неефективността или отрицателните стимули на кредитните пазари биха тласнали едно иначе жизнеспособно предприятие към несъстоятелност;
- е) напускането на пазара от съответното предприятие би довело до безвъзвратна загуба на важни технически познания или опит, или
- ж) биха възникнали подобни ситуации на особено големи трудности, надлежно доказани от съответната договаряща се страна.

3.1.2. План за реструктуриране и връщане към дългосрочна жизнеспособност

- (45) Помощта за реструктуриране по смисъла на настоящите насоки не може да бъде ограничена до финансова помощ, предназначена да покрие минали загуби, без да бъдат отстранени причините за тези загуби. Затова при помощ за реструктуриране Органът ще изисква от съответната договаряща се страна да представи осъществим, последователен и мащабен план за реструктуриране, предназначен за възстановяването на дългосрочната жизнеспособност на бенефициера (¹). Реструктурирането може да включва един или повече от следните елементи: реорганизацията и рационализацията на дейностите на предприятието на по-ефикасна основа, което обикновено означава оттегляне от губещи дейности, реструктуриране на дейности, които отново могат да станат конкурентоспособни и възможна диверсификация с нови и рентабилни дейности. Това обикновено включва и финансово реструктуриране под формата на вливане на капитал от нови или досегашни акционери и намаляване на дълга към кредиторите.
- (46) Следователно предоставянето на помощ трябва да бъде обусловено от изпълнението на план за реструктуриране, който трябва да бъде утвърден от Органът във всички случаи на *ad hoc* помощ.
- (47) Планът за реструктуриране трябва да възстанови дългосрочната жизнеспособност на бенефициера в разумен срок и въз основа на реалистични хипотези за бъдещите оперативни условия, които трябва да изключват всякаква допълнителна държавна помощ, която не е обхваната от плана за реструктуриране. Периодът на реструктуриране следва да бъде възможно най-кратък. Планът за реструктуриране трябва да бъде изпратен с всички съответни подробности на Органа и трябва да включва по-конкретно информацията, посочена в настоящия раздел 3.1.2.
- (48) В плана за реструктуриране трябва да бъдат установени причините за затрудненията на бенефициера, както и неговите собствени слабости, и да се очертае начинът, по който предложените мерки за реструктуриране ще решат проблемите на бенефициера.
- (49) В плана за реструктуриране трябва да се предостави информация за икономическия модел на бенефициера, като се покаже как планът ще способства за неговата дългосрочна жизнеспособност. В него следва да се съдържат по-конкретно данни относно организационната структура, финансирането, корпоративното управление на бенефициера и всички други имащи отношение аспекти. В плана за реструктуриране следва да се оцени дали е било възможно затрудненията на бенефициера да бъдат избегнати чрез подходящи и навременни действия на управителните органи и когато това е така, трябва да се докаже, че са направени подходящи промени в управлението. Когато затрудненията на бенефициера произтичат от грешки в икономическия модел или системата за корпоративно управление, ще се изискват подходящи промени.
- (50) Очакваните резултати от планираното реструктуриране трябва да бъдат доказани в базов сценарий, както и в песимистичен сценарий (или сценарий на най-лошия случай). За тази цел в плана за реструктуриране се взема предвид, *inter alia*, настоящото състояние и бъдещите перспективи за търсенето и предлагането на съответния продуктов пазар и главните фактори при отчитане на разходите в сектора, като се отразяват предположенията на базовия и неблагоприятния сценарий, както и специфичните силни и слаби страни на бенефициера. Хипотезите следва да се съпоставят с подходящите секторни показатели и, ако се налага, да се адаптират към специфичните за държавата и сектора обстоятелства. Бенефициерът следва да предостави пазарно проучване и анализ на чувствителността, с който се установяват водещите параметри на неговата производителност и основните предвидими рискови фактори.
- (51) Връщането на бенефициера към жизнеспособност следва да произтича основно от вътрешни мерки, които по-специално водят до оттегляне от дейности, които са структурно губещи в средносрочен план. Връщането към жизнеспособност не трябва да бъде обусловено от оптимистични хипотези, свързани външни фактори, като

(¹) Примерен модел на план за реструктуриране е представен в приложение II.

колебанията в цените, търсенето или предлагането на оскъдни ресурси, нито може да бъде свързано с хипотеза, че бенефициерът ще постигне по-добри резултатите от пазара и от своите конкуренти или ще започне и ще разработи нови дейности, в които няма опит и доказани постижения (освен при надлежна обосновка и ако се налагат от съображения за диверсификация и жизнеспособност).

- (52) Дългосрочната жизнеспособност е постигната, когато дадено предприятие е в състояние да осигури подходяща планирана възвръщаемост на капитала след като е покрито всичките си разходи, включително амортизацията и финансовите разходи. Преструктурираното предприятие следва да бъде в състояние да се конкурира на пазара със свои собствени сили.

3.2. Необходимост от държавна намеса

- (53) Договарящите се страни, които възнамеряват да предоставят помощ за реструктуриране, трябва да предоставят сравнение с надежден алтернативен сценарий, който не включва държавна помощ, като покажат как съответната цел или цели в раздел 3.1.1 по-горе няма да бъдат постигнати или ще бъдат постигнати в по-малка степен при този алтернативен сценарий. Такива сценарии могат да включват например реструктурирането на дълг, продажбата на активи, набирането на частен капитал, продажбата на конкурент или разделяне на отделни части, във всеки отделен случай чрез започване на процедура по несъстоятелност или реорганизация или по друг начин.

3.3. Целесъобразност

- (54) Договарящите се страни следва да гарантират, че помощта е предоставена под форма, която позволява целта да бъде постигната при минимално нарушаване на конкуренцията. В случай на предприятия в затруднено положение това може да бъде постигнато, като се гарантира, че помощта е в подходяща форма за преодоляване на затрудненията на бенефициера и че за нея е платено подходящо възнаграждение. В настоящия раздел са изложени изискванията, които трябва да бъдат изпълнени, за да може да се докаже, че дадена мярка за помощ е целесъобразна.

3.3.1. Помощ за оздравяване

- (55) За да бъде одобрена от Органа, помощта за оздравяване трябва да отговаря на следните условия:
- а) тя трябва да представлява временна подкрепа за ликвидност под формата на гаранции по заеми или заеми;
 - б) финансовите разходи по заема или, в случай на гаранции по заеми, общият финансов разход за гарантирания заем, включително лихвеният процент по заема и гаранционната премия, трябва да са в съответствие с точка 56;
 - в) освен ако не е посочено друго в буква г), всеки заем трябва да бъде изплатен и всяка гаранция трябва да бъде прекратена не по-късно от шест месеца, след като на бенефициера е изплатен първият транш;
 - г) Договарящите се страни трябва да изпратят на Органа, не по-късно от шест месеца след разрешаването на мярката за помощ за оздравяване или, в случай на помощ без уведомление, не по-късно от шест месеца, след като на бенефициера е изплатен първият транш:
 - i) доказателство, че заемът е бил изплатен изцяло и/или че гаранцията е прекратена, или
 - ii) при условие че бенефициентът отговаря на условията за предприятие в затруднено положение (а не само изпитва остра нужда от ликвидни средства при обстоятелствата, предвидени в точка 29 по-горе), план за реструктуриране, посочен в раздел 3.1.2; при представянето на план за реструктуриране разрешението на помощта за оздравяване ще бъде автоматично удължено, докато Органът вземе своето окончателно решение относно плана за реструктуриране, освен ако Органът не реши, че такова удължаване е неоправдано или следва да бъде ограничено по време или обхват, щом бъде изготвен и изпълнен план за реструктуриране, за който е поискана помощ, всяка нова помощ ще се смята за помощ за реструктуриране, или
 - iii) план за ликвидация, в който са описани със съответните доказателства етапите, водещи до ликвидацията на бенефициера в рамките на разумен период от време, без да е необходима допълнителна помощ;

- д) помощ за оздравяване не може да се използва за финансиране на структурни мерки, като например придобиване на значителни стопански дейности или активи, освен ако не се изисква по време на оздравителния период за оцеляването на бенефициера.
- (56) Равнището на възнаграждението, което се изисква да бъде платено от бенефициера, следва да отразява съответната кредитоспособност на бенефициера, без да се вземат под внимание временните последици от затрудненията с ликвидността и държавната подкрепа, и в него следва да се осигурят стимули за бенефициера да върне помощта във възможно най-кратки срокове. Органът следователно ще изисква възнаграждението да бъде определено на равнище не по-ниско от референтния процент, посочен в Насоките за референтните лихвени проценти ⁽¹⁾ за слаби предприятия, предлагащи нормални нива на обезпеченост (понастоящем 1-годишен IBOR плюс 400 базисни пункта) ⁽²⁾ и да бъде увеличено с поне 50 базисни пункта за помощ за оздравяване, чието разрешение е удължено в съответствие с точка 55, буква г), подточка ii.
- (57) При наличието на доказателства, че процентът, посочен в точка 56, не представлява подходящ показател, например когато се различава съществено от пазарните цени на подобни инструменти, наскоро емитирани от бенефициера, Органът може съответно да адаптира изисканото равнище на възнаграждение.

3.3.2. Помощ за реструктуриране

- (58) Договарящите се страни са свободни да избират формата на помощта за реструктуриране. Те обаче следва да гарантират, че избраният инструмент е подходящ за разрешаване на проблема. По-специално, договарящите се страни следва да преценят дали проблемите на бенефициерите са свързани с ликвидността или с платежоспособността и да избират подходящи инструменти за разрешаване на установените проблеми. Например, в случай на проблеми с платежоспособността, може да е подходящо активите да бъдат увеличени чрез рекапитализация, докато в случаите, в които проблемите са свързани предимно с ликвидността, може да бъде достатъчна помощ чрез заеми или гаранции по заеми.

3.4. Стимулиращ ефект

- (59) Договарящите се страни, които възнамеряват да предоставят помощ за реструктуриране, трябва да докажат, че при липса на помощ предприятието бенефициер би било реструктурирано, продадено или ликвидирано по начин, който не би постигнал целта от общ интерес, посочена в раздел 3.1.1. Това доказателство може да е част от анализа, представен в съответствие с точка 53.

3.5. Пропорционалност на помощта (ограничена до минимум)

3.5.1. Помощ за оздравяване

- (60) Помощта за оздравяване трябва да бъде ограничена до сумата, необходима за поддържане на стопанската дейност на бенефициера за период от шест месеца; При определянето на тази сума ще се обръща внимание на резултата от формулата, зададена в приложение I. Всяка помощ, надвишаваща резултата от това изчисление, се разрешава само ако е надлежно оправдана чрез план за ликвидност, определящ нуждите от ликвидност на бенефициера за следващите шест месеца.

3.5.2. Помощ за реструктуриране

- (61) Размерът и интензитетът на помощта за реструктуриране трябва да бъдат сведени до стриктния минимум, необходим за осъществяването на реструктурирането, в зависимост от наличните финансови ресурси на бенефициера, неговите акционери или икономическата група, към която принадлежи. По-специално, трябва да се гарантира достатъчно равнище на принос към разходите за реструктурирането споделяне на тежестта, както е посочено по-подробно в настоящия раздел (3.5.2). В тази оценка се взема предвид и помощта за оздравяване, предоставена преди това.

⁽¹⁾ Правила относно приложимите лихвени проценти: референтните и скотовите лихвени проценти („Насоки за референтните лихвени проценти“) Решение № 788/08/COL.

⁽²⁾ За повече яснота бележката относно възнагражденията за помощ за оздравяване от таблицата на маржовете на заемите, съдържаща се в това съобщение, няма да се прилага към помощите, оценени по настоящите насоки.

3.5.2.1. Собствен принос

- (62) Значителен принос ⁽¹⁾ към разходите за реструктурирането се изисква от собствените ресурси на бенефициера на помощта, неговите акционери или кредитори или икономическата група, към която принадлежи, или от нови инвеститори. Този собствен принос по принцип следва да бъдат съпоставими с помощта, предоставена по отношение на ефектите върху платежоспособността или ликвидността на получателя. Например, когато помощта засилва позицията на собствения капитал на бенефициера, собственият принос следва да включи по същия начин мерките, укрепваща справедливостта, като набиране на нов капитал от досегашните акционери, отписване на съществуващи дългови и капиталови бонове или преобразуване на съществуващ дълг в собствен капитал, набиране на нов външен собствен капитал при пазарни условия. Когато оценява необходимостта от мерките за ограничаване на нарушенията на конкуренцията в съответствие с точка 90, Органът ще вземе предвид до каква степената собственият принос оказва въздействие, сравнено с това на отпуснатата помощ.
- (63) Приносът трябва да е действителен, т.е. наличен, без да включва очаквани бъдещи печалби като парични потоци, а също така трябва да е възможно най-голям. Принос от държавата или от държавно дружество може да бъде взет предвид само при условие че той не съдържа помощ. Това би могло да е така по-специално, когато приносът е даден от субект, независим от предоставящия орган (например държавна банка или държавно холдингово дружество), и взема решението да инвестира въз основа на собствените си търговски интереси ⁽²⁾.
- (64) Собственият принос обикновено ще се счита за подходящ, ако неговият размер е поне 50 % от разходите за реструктуриране. При изключителни обстоятелства и в случаи на големи трудности, които трябва да бъдат доказани от договарящата се страна, Органът може да приеме принос, който не достига 50 % от разходите за реструктуриране, при условие че размерът на този принос остава значителен.

3.5.2.2. Споделяне на тежестта

- (65) Когато държавна помощ се предоставя под форма, която укрепва капиталовата позиция на бенефициера, например когато държавата предоставя безвъзмездни средства, влива капитал или отписва дълг, това може да осигури на акционерите или подчинените кредитори на защита срещу последствията от техния избор да инвестират в бенефициера. Това може да породи морален риск и да урони пазарната дисциплина. Следователно, помощта за покриване на загуби следва да се отпуска само при условия, които предвиждат адекватно споделяне на тежестта от съществуващите инвеститори.
- (66) Адекватно споделяне на тежестта обикновено означава, че досегашните акционери, а при необходимост и подчинените кредитори, трябва да поемат загубите в пълен размер. Подчинените кредитори следва да допринасят за покриването на загубите чрез преобразуване в собствен капитал или чрез намаление на стойността на главницата на съответните инструменти. Ето защо държавната намеса следва да се осъществява само след като загубите са били напълно отчетени и приписани на акционерите и притежателите на подчинени дългове ⁽³⁾. При всички случаи изходящите парични потоци от бенефициера към притежателите на собствен капитал или подчинен дълг следва да бъдат избягвани през периода на реструктуриране, доколкото това е възможно от правна гледна точка, освен ако това се отразява несъразмерно на тези, които са ввели нов капитал.
- (67) Адекватно споделяне на тежестта ще означава, че всяка държавна помощ, която подобрява позицията на собствения капитал на бенефициера следва да се предоставя при условия, които осигуряват на членка разумен дял от бъдещите печалби в стойността на бенефициера, с оглед на размера на собствения капитал в сравнение с останалите активи на предприятието, след като загубите са били осчетоводени.
- (68) Органът може да разрешава изключения от пълното прилагане на мерките, определени в точка 66, когато тези мерки в противен случай биха довели до непропорционални резултати. Такива ситуации могат да включват случаи, при които размерът на помощта е малък в сравнение със собствения принос или съответната договаряща се страна докаже, че подчинените кредитори биха получили по-малко от икономическа гледна точка, отколкото чрез обичайното производство по несъстоятелност и ако не се отпуска държавна помощ.
- (69) Систематично Органът няма да изисква принос от притежателите на първостепенен дълг на бенефициера за възстановяване на капиталова позиция. Тя обаче може да се позове на този принос като основание да намали в необходимата степен мерките за ограничаване на нарушенията на конкуренцията в съответствие с точка 90.

⁽¹⁾ Този принос не трябва да включва никаква помощ. Това не е така, когато например един заем е свързан с лихвена субсидия или е покрит от държавни гаранции, съдържащи елементи на помощ.

⁽²⁾ Вж. например Решение на Комисията по дело SA. 32698 *Air Åland*.

⁽³⁾ За тази цел ситуацията със счетоводния баланс на дружеството ще трябва да бъде установена към момента на предоставянето на помощта.

3.6. Отрицателни ефекти

3.6.1. Принцип на еднократната помощ

- (70) С цел да бъдат намалени моралният риск, стимулите за прекомерно поемане на риск и потенциалните нарушения на конкуренцията помощ следва да се отпуска на предприятията в затруднено положение само за една операция по реструктуриране. Това е принципът на еднократната помощ. Нуждата на едно предприятие, което вече е получило помощ съгласно настоящите насоки да получи допълнителна такава помощ показва, че затрудненията на предприятието периодично се повтарят или че не са били решени по подходящ начин при предоставянето на първоначалната помощ. Вероятно е непрекъснатите държавни намеси да доведат до проблеми с моралния риск и нарушаване на конкуренцията, което е в противоречие с общия интерес.
- (71) Когато държавата членка уведомява Органа за планирана помощ за оздравяване или реструктуриране, договарящата се страна трябва да посочи дали в миналото засегнатото предприятие вече е получавало помощ за оздравяване, помощ за реструктуриране или временна подкрепа за реструктуриране, включително и такива помощи, получени преди датата на влизане в сила на настоящите насоки, а също така и всяка помощ, за която не е изпратено уведомление ⁽¹⁾. Ако това е така и са изтекли по-малко от 10 години от предоставянето на помощта за оздравяване или временната подкрепа за реструктуриране или от приключването на периода за реструктуриране или ако прилагането на плана за реструктуриране е било спряно (в зависимост от хронологичния ред), Органът няма да разрешава нова помощ за оздравяване, помощ за реструктуриране или временна подкрепа за реструктуриране съгласно настоящите насоки.
- (72) Изключения от това правило са разрешени в следните случаи:
- а) когато помощта за реструктуриране следва тази за оздравяване като част от единна операция по реструктуриране;
 - б) когато помощта за оздравяване или временната подкрепа за реструктуриране е предоставена в съответствие с настоящите насоки и тази помощ не е била последвана от помощ за реструктуриране, ако:
 - i) разумно да се допусне, че предприятието бенефициер ще бъде жизнеспособно в дългосрочен план, когато помощта е предоставена по настоящите насоки, и
 - ii) новата помощ за оздравяване или реструктуриране е станала необходима след поне пет години поради непредвидени обстоятелства ⁽²⁾, за които бенефициерът не е отговорен;
 - в) при изключителни и непредвидени обстоятелства, за които бенефициерът не е отговорен.
- (73) Прилагането на принципа за еднократна помощ по никакъв начин не се влияе от промени в собствеността на предприятието бенефициер след предоставянето на помощ или от каквито и да било съдебни или административни процедури, които водят до подобряване на неговия счетоводен баланс, намаляване на пасивите или опрощаване на предишни задължения, когато същото предприятие продължава стопанската дейност.
- (74) Когато помощта за оздравяване, помощта за реструктуриране или временната подкрепа за реструктуриране е получена от икономическа група, Органът обикновено не разрешава нова помощ за оздравяване или реструктуриране за самата група или за някой от субектите, влизащи в нейния състав, освен ако не са изтекли 10 години от предоставянето на помощта или от приключването на периода за реструктуриране или ако прилагането на плана за реструктуриране е било спряно, в зависимост от хронологичния ред. Когато един субект, влизащ в състава на икономическа група, е получил помощ за оздравяване, помощ за реструктуриране или временна подкрепа за реструктуриране, групата като цяло и останалите субекти в нея запазват възможността си да получат помощ за оздравяване или реструктуриране (при условие че се спазват другите разпоредби на настоящите насоки), с изключение на предприятието, получило помощ на по-ранен етап. Договарящите се страни трябва да докажат, че групата или другите субекти в нея не прехвърлят помощи към предприятието, получило помощ на по-ранен етап.
- (75) Когато едно предприятие придобива активите на друго, което е било предмет на една от процедурите по точка 73 или на процедури по обявяване в колективна несъстоятелност, провеждани според националното законодателство, и вече е получавало помощ за оздравяване или реструктуриране или временна подкрепа за реструктуриране,

⁽¹⁾ Що се отнася до помощ, за която не е изпратено уведомление, в своята преценка Органът ще вземе предвид възможността помощта да е била обявена за съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП като помощ, различна от помощ за оздравяване или реструктуриране.

⁽²⁾ Непредвидено обстоятелство е събитие, което не е можело да бъде очаквано от ръководителите на предприятието бенефициер, когато е изготвян планът за реструктуриране, и което не се дължи на небрежност или грешки в управлението на бенефициера или на решения на групата, към която той принадлежи.

купувачът не подлежи на принципа за еднократна помощ, при условие че няма икономическа приемственост между старото предприятие и купувача ⁽¹⁾.

3.6.2. Мерки, целящи да се ограничат нарушенията на конкуренцията

- (76) Когато е отпусната помощ за реструктуриране, трябва да бъдат взети мерки за ограничаване на нарушенията на конкуренцията, така че неблагоприятните ефекти по отношение условията на търговия, са сведени до минимум, положителните ефекти да надвишават отрицателните. Органът ще оцени подходящата форма и обхват на тези мерки в съответствие с настоящия раздел (3.6.2).

3.6.2.1. Естество и форма на мерките за ограничаване на нарушенията на конкуренцията

- (77) Без да се засяга точка 84, мерките за ограничаване на нарушенията на конкуренцията обикновено са под формата на структурни мерки. Когато е уместно, за да отстрани нарушаването на конкуренцията в конкретни случаи, Органът може да приеме мерки за поведение, освен посочените в точка 84, или мерки за отваряне на пазара вместо някои или всички структурни мерки, които в противен случай биха били задължителни.

Структурни мерки — продажба и намаляване на стопански дейности

- (78) Въз основа на оценка в съответствие с критериите за калибриране на мерките за намаляване на нарушенията на конкуренцията (посочени в раздел 3.6.2.2) предприятията, които се ползват от помощ за реструктуриране, могат да бъдат задължени да продадат активите или да намалят капацитета си или пазарното си присъствие. Такива мерки трябва да се прилагат по-специално на пазара(ите), на които предприятието ще има значителна пазарна позиция след реструктурирането, по-специално тези, при които е налице значителен свръхкапацитет. Продажбите на активи с цел ограничаване на нарушенията на конкуренцията следва да се извършват без ненужно забавяне, като се вземе предвид видът на актива, който се продава, и всякакви пречки пред неговата продажба ⁽²⁾, и във всеки случай през продължителността на плана за реструктуриране. Продажбите на активи, отписването на задължения и закриването на губещи дейности, които при всяко положение ще са необходими за възстановяване на жизнеспособността, по принцип няма да се считат за достатъчни за отстраняване на нарушенията на конкуренцията с оглед на принципите, изложени в раздел 3.6.2.2.
- (79) За да могат такива мерки да засилят конкуренцията и да допринесат за вътрешния пазар, те следва да насърчават навлизането на нови конкуренти, разрастването на съществуващите малки конкуренти или трансграничната дейност. „Барикадирането“ зад националните граници и фрагментирането на вътрешния пазар следва да се избягват.
- (80) Мерките за намаляване на нарушенията на конкуренцията не трябва да водят до влошаване на структурата на пазара. Затова структурните мерки следва по принцип да бъдат под формата на продажба въз основа на действащи жизнеспособни и самостоятелни предприятия, които, ако бъдат управлявани от подходящ купувач, могат да се конкурират ефективно в дългосрочен план. В случай че не съществува такова предприятие, бенефициерът би могъл да отдели и впоследствие да продаде някоя съществуваща и добре финансирана дейност, като създаде ново, жизнеспособно предприятие, което да е в състояние да се конкурира на пазара. Структурните мерки, които са под формата само на продажба на активи и не предполагат създаване на жизнеспособно предприятие, което да е в състояние да се конкурира на пазара, са по-малко ефективни за съхраняването на конкуренцията и следователно ще се приемат само в изключителни случаи, когато съответната договаряща се страна докаже, че никаква друга форма на структурни мерки не е осъществима или че други структурни мерки сериозно ще застрашат икономическата жизнеспособност на предприятието.
- (81) Бенефициерът следва да улесни продажбата на активи, например чрез обособяване на дейности и като се съгласи да не привлича клиентите на продаденото предприятие.

⁽¹⁾ Вж. съединени дела *Италия и SIM 2 Multimedia/Комисия*, C-328/99 и C-399/00, EU:C:2003:252; вж. съединени дела *Гърция и други/Комисия*, T-415/05, T-416/05 и T-423/05, EU:T:2010:386; дело *Ryanair/Комисия* T-123/09, все още непубликувано EU:T:2012:164 (потвърдено при обжалване от Съда по дело C-287/12 P, EU:C:2013:395).

⁽²⁾ Например продажбата на портфейл или на отделни активи може да бъде възможна и следователно трябва да бъде извършена в значително по-кратък срок отколкото продажбата на действащ филиал, особено когато този филиал трябва първо да бъде отделен от по-голяма организация.

- (82) Когато изглежда, че е трудно да се намери купувач за активите, които даден бенефициер предлага да продаде, от него ще се изисква, веднага след като осъзнае тези трудности, да определи алтернативни продажби на активи или мерки, които ще бъдат предприети във връзка със съответния пазар или съответните пазари, ако основната продажба не бъде успешна.

Мерки за поведение

- (83) Мерките за поведение имат за цел да се гарантира, че помощта се използва единствено за финансиране на възстановяването на дългосрочната жизнеспособност и че с нея не се злоупотребява за удължаване на сериозни и трайни нарушения на пазарната структура или за предпазване на бенефициера от здравословна конкуренция.
- (84) Следните мерки трябва да се прилагат във всички случаи, за да се избегне отслабване на ефектите от структурните мерки, и по принцип трябва да бъдат наложени за цялата продължителност на плана за реструктуриране:
- а) бенефициерите трябва да бъдат задължени да се въздържат от придобиване на акции в което и да е предприятие през периода на реструктурирането, освен когато е наложително, за да се осигури дългосрочната жизнеспособност на бенефициера. С това се цели да се гарантира, че помощта се използва за възстановяване на жизнеспособността, а не да се финансират инвестиции или да се разширява дейността на бенефициера на съществуващи или нови пазари. След уведомление Органът може да разреши такива придобивания като част от плана за реструктуриране;
- б) бенефициерите трябва да бъдат задължени да се въздържат от разгласяване на държавната подкрепа като конкурентно предимство, когато предлагат на пазара своите продукти и услуги.
- (85) При извънредни обстоятелства може да е необходимо бенефициерите да бъдат задължени да се въздържат от търговско поведение, насочено към бързото разрастване на пазарния им дял за специфични продукти или географските пазари, като предлагат условия (например относно цените и други търговски условия), каквито не биха могли да предложат конкурентите, които не получават държавна помощ. Такива ограничения ще се прилагат само ако други структурни и поведенчески корективни мерки не биха могли да се справят с установените нарушения на конкуренцията и когато такава мярка не ограничава сама по себе си конкуренцията на съответния пазар. За прилагането на това изискване Органът ще сравни условията, предлагани от бенефициера, с тези, предлагани от надеждни конкуренти със значителен пазарен дял.

Мерки за отваряне на пазара

- (86) В цялостната си оценка Органът може да разгледа евентуалните ангажименти на договарящата се страна за предприемането на мерки — или от самата нея, или от бенефициера, които са насочени към насърчаване на по-отворени, солидни и конкурентни пазари, например чрез поощряване на навлизането и излизането от пазара. Това би могло да включва по-специално мерки за отварянето за други оператори в ЕИП на определени пазари, пряко или косвено свързани с дейностите на бенефициера, в съответствие с правото на ЕИП. Такива инициативи могат да заменят други мерки за намаляване на нарушенията на конкуренцията, които обикновено се изискват от бенефициера.

3.6.2.2. Калибриране на мерките за намаляване на нарушенията на конкуренцията

- (87) Мерките за ограничаване на нарушаването на конкуренцията следва да бъдат насочени към моралния риск и към възможното нарушаване на конкуренцията на пазарите, на които действат бенефициерите. Обхватът на тези мерки ще зависи от няколко фактора като, по-специално: големината и естеството на помощта и условията и обстоятелствата, при които тя е предоставена; големината ⁽¹⁾ и относителната важност на бенефициера за пазара и характеристиките на съответния пазар; степента, в която остават проблеми с моралния риск след прилагането на мерки за собствен принос и споделяне на тежестта.
- (88) По-специално, Органът ще разгледа големината чрез приблизителни стойности, когато това е уместно, и естеството на държавната помощ в абсолютни стойности и спрямо активите на бенефициера и големината на пазара като цяло.

⁽¹⁾ В това отношение Органът може също да вземе предвид дали бенефициерът е средно или голямо предприятие.

- (89) Що се отнася до големината и относителната важност на бенефициера на неговия пазар или пазари, както преди, така и след реструктурирането. Органът ще ги оцени, за да добие представа за възможните ефекти от помощта върху пазарите в сравнение с вероятните резултати при липса на държавна помощ. Мерките ще бъдат съобразени с пазарните характеристики ⁽¹⁾, за да се гарантира запазването на ефективната конкуренция.
- (90) Що се отнася до проблемите, свързани с моралния риск, Органът ще оцени степента на собствен принос и споделянето на тежестта. По-големият собствен принос и споделянето на тежестта в сравнение с изискваните в раздел 3.5.2, като ограничаване размера на помощта и моралния риск, може да намали степента на необходимост от мерки за ограничаване на нарушенията на конкуренцията.
- (91) Тъй като дейностите по реструктуриране могат да отслабят функционирането на вътрешния пазар, следва да се предвидят за мерки за намаляване на нарушенията на конкуренцията, които гарантират, че националните пазари остават отворени и конкурентни.
- (92) Мерките за ограничаване на нарушаването на конкуренцията не трябва да вредят на перспективите на бенефициера за възстановяване на жизнеспособността, което би могло да се случи, ако прилагането на дадена мярка е много скъпо или, в изключителни случаи, надлежно обосновани от съответната договаряща се страна, когато ще намали дейността на бенефициера до такава степен, че възстановяването на неговата жизнеспособност ще бъде компрометирано. Мерките също не следва да бъдат за сметка на потребителите и конкуренцията.
- (93) Помощта за покриване на социалните разходи за реструктуриране от вида, описан в точки 32—35, трябва да бъде ясно определена в плана за реструктуриране, тъй като помощта за социални мерки изключително в полза на съкратените служители няма да бъде взета под внимание при определянето на обхвата на мерките за намаляване на нарушенията на конкуренцията. В полза на общия интерес Органът ще гарантира в контекста на плана за реструктуриране, че социалните ефекти от реструктурирането в договарящи се страни, различни от тази, която предоставя помощта, ще бъдат сведени до минимум.

3.6.3. Получатели на предишна неправомерна помощ

- (94) Когато в миналото са били предоставени неправомерни помощи на предприятие в затруднение, по отношение на които Органът се е произнесъл с отрицателно решение и нареждане за възстановяване на сумите, и когато такава възстановяване не е било осъществено в нарушение на член 14 от част II на Протокол 3 ⁽²⁾, в оценката на всяка помощ съгласно настоящите насоки, която се планира да бъде отпусната на подобно предприятие, трябва да се вземе предвид, първо, кумулативният ефект от новата и старата помощ и, второ, фактът, че старата помощ не е била върната ⁽³⁾.

3.6.4. Специфични условия, свързани с одобряването на помощта

- (95) Органът може да наложи условията и задълженията, които смята за необходими, за да е сигурна, че помощта не нарушава конкуренцията до степен, която противоречи на общия интерес, в случай че съответната договаряща се страна не е поела ангажимент да приеме подобни разпоредби. Например, тя може да изиска от самата договаряща се страна да предприеме определени мерки, да наложи определени задължения на бенефициера или да се въздържа от предоставянето на други видове помощ на бенефициера през периода на реструктуриране.

3.7. Прозрачност

- (96) Договарящите се страни гарантират публикуването на следната информация на подробен уебсайт за държавната помощ на национално или регионално равнище:

— пълния текст на одобрена схема за помощ или решението за отпускане на индивидуална помощ, както и на разпоредбите за тяхното прилагане или връзка към тях,

⁽¹⁾ По-конкретно могат да се вземат предвид нивата на концентрация, ограниченията на капацитета, нивото на рентабилност и пречките за навлизане на пазара и за разрастване на дейността.

⁽²⁾ Протокол 3 към Споразумението между държавите от ЕАСТ за създаване на надзорен орган и съд („Протокол 3“).

⁽³⁾ Case Дело *Textilwerke Degendorf/Комисията и други*, C-355/95 P, EU:C:1997:241.

- самоличността на предоставящия орган(и),
- самоличността на индивидуалните бенефициери, формата и размера на помощта, отпусната на всеки бенефициер, датата на отпускане, вида на предприятието (МСП/голямо предприятие), региона, в който се намира бенефициерът (на ниво NUTS II) и основния икономически сектор, в който бенефициерът развива своята дейност (на равнище групи по NACE) ⁽¹⁾.

Това изискване може да отпадне за индивидуални помощи под 500 000 евро. За схеми под формата на данъчно предимство информацията за размера ⁽²⁾ на индивидуалните помощи може да бъде предоставена в следните диапазони (в млн. евро): [0,5—1]; [1—2]; [2—5]; [5—10]; [10—30]; [30 и повече].

Тази информация трябва да бъде публикувана след като решението за отпускане на помощта е било взето, трябва да се съхранява най-малко в продължение на 10 години и трябва да бъде на разположение на широката публика без ограничения ⁽³⁾. Договарящите се страни не се задължават да публикуват горепосочената информация преди 1 юли 2016 г. ⁽⁴⁾.

4. Помощ за реструктуриране в подпомагани региони

- (97) Въз основа на член 61, параграф 3, букви а) и в) от Споразумението за ЕИП, държавната помощ, предоставяна с цел насърчаване икономическото развитие на някои региони в неравностойно положение в ЕИП, може да бъде приемана от Органа за съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП. Поради това когато оценява помощите за реструктуриране в подпомаганите региони, Органът ще вземе също предвид нуждите от регионално развитие. Независимо от това фактът, че дадено предприятие, изпаднало в криза, се намира в подпомагана област, не оправдава един по-свободен подход към помощта за реструктуриране, тъй като в средносрочен или дългосрочен план, това няма да помогне на региона да развие нови дружества по изкуствен начин. Освен това, за насърчаване на регионалното развитие в интерес на самите регионите е да използват своите ресурси по такъв начин, че бързо да развият дейности, които са жизнени и устойчиви. Накрая, нарушаването на конкуренцията трябва да бъде сведено до минимум дори в случаи на помощи за предприятия в подпомагани региони. В този контекст трябва да се обръща внимание и на евентуалните вредни странични ефекти, които биха могли да възникнат в засегнатия регион и в други подпомагани региони.
- (98) Така критериите, изброени в глава 3, са приложими в еднаква степен и в подпомаганите региони, дори и да се вземат предвид потребностите на регионалното развитие. В подпомагани региони обаче и ако не е предвидено друго в правилата за държавните помощи за даден отрасъл, Органът ще прилага разпоредбите на раздел 3.6.2 относно мерките за ограничаване на нарушенията на конкуренцията по такъв начин, че да се ограничат отрицателните системни въздействия за региона. По-специално това може да предполага по-малко строги изисквания по отношение на намаляване на капацитета или присъствието на пазара. Трябва да се прави разлика между региони, допустими за регионална помощ по член 61, параграф 3, буква а) от Споразумението за ЕИП, и региони, които са допустими по член 61, параграф 3, буква в), така че да се вземат предвид по-сериозните проблеми в първите посочени региони. Когато поради специфичните обстоятелства в подпомаганите региони го налагат, например когато даден бенефициер среща особени трудности в набирането на ново финансиране на пазара в резултат на своето местонахождение в подпомаган регион, Органът може да приеме принос, който е по-нисък от 50 % от разходите за реструктуриране за целите на точка 64.

5. Помощ за доставчици на УОИИ в затруднено положение

- (99) При оценката на държавната помощ за доставчици на УОИИ в затруднено положение Органът ще вземе предвид конкретното естество на УОИИ, и по-специално необходимостта да се осигури непрекъснатост на предоставянето на услуги в съответствие с член 59, параграф 2 от Споразумението за ЕИП.

⁽¹⁾ С изключение на търговските тайни и друга поверителна информация в надлежно обосновани случаи и при съгласие от страна на Органа (главата относно професионалната тайна при решенията за държавна помощ, Решение № 15/04/COL (ОВ L 154, 8.6.2006 г., стр. 27, и притурка за ЕИП № 29, 8.6.2006 г., стр. 1).

⁽²⁾ Сумата, която трябва се публикува, е максималната допустима данъчна полза, а не сумата, приспадна всяка година (например при данъчен кредит се публикува максималният допустим данъчен кредит, а не действителната сума, която може да зависи от облагаемите приходи и се променя всяка година).

⁽³⁾ Тази информация се публикува в срок от 6 месеца от датата на предоставяне (или за помощ под формата на данъчно предимство — в срок от 1 година от датата, на която се изисква данъчната декларация). В случай на неправомерна помощ от договарящите се страни ще се изисква да направят необходимото тази информация да бъде публикувана *ex post* най-късно в срок 6 месеца от датата на решението на Органа. Информацията трябва да бъде във формат, който позволява данните да бъдат търсени, извлечени и лесно публикувани в интернет, например във формат CSV или XML.

⁽⁴⁾ Няма да се изисква публикуване на информация за помощи, предоставени преди 1 юли 2016 г., а за данъчна помощ няма да се изисква публикуване на заявените или отпуснати помощи преди 1 юли 2016 г.

- (100) Доставчиците на УОИИ могат да се нуждаят от държавна подкрепа, за да продължат да предоставят УОИИ при условия, които са съвместими с дългосрочната им жизнеспособност. Следователно за целите на точка 47 възстановяването на дългосрочната жизнеспособност може да се основава на предположението, по-конкретно, че всяка държавна помощ, отговаряща на изискванията за съвместимост от Рамката за УОИИ ⁽¹⁾, Решението за УОИИ ⁽²⁾, Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, Регламент (ЕО) № 1008/2008 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ и Насоките за въздухоплаването ⁽⁵⁾ или Регламент (ЕИО) № 3577/92 на Съвета ⁽⁶⁾ и Насоките за морския транспорт ⁽⁷⁾, ще продължи да се отпуска за продължителността на всеки договор за възлагане на УОИИ, сключен преди или през периода на реструктуриране.
- (101) Когато Органът оценява помощ за доставчици на УОИИ в затруднено положение съгласно тези насоки, тя ще вземе предвид държавната помощ, получена от въпросния доставчик, включително компенсация за задълженията за обществени услуги. Въпреки това, тъй като доставчиците на УОИИ могат да извличат голяма част от своите нормални приходи от компенсацията за обществена услуга, общият размер на помощта, определен по този начин, може да бъде много голям в сравнение с големината на бенефициера и може да нащени тежестта за държавата по отношение за реструктурирането на бенефициера. Затова при определяне на собствения принос съгласно раздел 3.5.2.1 Органът няма да взема под внимание компенсациите за обществени услуги, които отговарят на изискванията на рамката за УОИИ, Решението за УОИИ или Регламент (ЕО) № 1370/2007 или Регламент (ЕО) № 1008/2008 и Насоките за въздухоплаването или Регламент (ЕИО) № 3577/92 на Съвета и Насоките за морския транспорт.
- (102) Доколкото за предоставянето на УОИИ са необходими активи, тяхната задължителна продажба може да не е осъществима посредством мерките за ограничаване на нарушаването в конкуренцията за целите на раздел 3.6.2. В такива случаи Органът може да изиска алтернативни мерки, които да бъдат взети, за да се гарантира, че няма нарушаване на конкуренцията до степен, която противоречи на общия интерес, по-специално чрез въвеждане на лоялна конкуренция по отношение на въпросните УОИИ във възможно най-кратък срок.
- (103) Когато доставчикът на УОИИ не е в състояние да се съобрази с условията, предвидени в тези насоки, въпросната помощ не може да бъде сметена за съвместима. В тези случаи обаче Органът може да разреши изплащането на такава помощ поради нейната необходимост за осигуряването на непрекъснатост на УОИИ, докато с услугата не бъде натоварен нов доставчик. Органът разрешава помощ само ако съответната договаряща се страна докаже с обективни аргументи, че помощта е строго ограничена до необходимия размер и продължителност, за да се възложи услугата на нов доставчик.

6. Схеми за помощ с по-малки размери и в полза на по-малки бенефициери

6.1. Общи условия

- (104) Ако договарящите се страни желаят да отпуснат помощ съгласно тези насоки на МСП или на малки държавни предприятия, тази помощ трябва да се отпуска по схеми. Използването на схеми спомага за ограничаването на нарушенията на конкуренцията, свързани с моралния риск, като позволява на договарящите се страни да посочат предварително и ясно условията, при които те могат да решат да предоставят помощ за предприятия в затруднено положение.

⁽¹⁾ Рамка за държавна помощ под формата на компенсация за обществени услуги („Рамката за УОИИ“), Решение № 12/12/COL (ОВ L 161, 13.6.2013 г., стр. 12, и притурка за ЕИП № 34, 13.6.2013 г., стр. 1).

⁽²⁾ Прилагане на правилата за държавна помощ към компенсациите за обществени услуги („Решението за УОИИ“), Решение № 12/12/COL.

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти на Съвета (ЕИО) № 1191/69 и (ЕО) № 1107/70 (ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 1), включени в точка 4, буква а) от приложение XIII към Споразумението за ЕИП с Решение на Съвместния комитет № 85/2008 (ОВ L 280, 23.10.2008 г., стр. 20, и притурка за ЕИП № 64, 23.10.2008 г., стр. 13).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕО) № 1008/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. относно общите правила за извършване на въздухоплавателни услуги в Общността (ОВ L 293, 31.10.2008 г., стр. 3), членове 16, 17 и 18, включени в точка 64, буква а) от приложение XIII към Споразумението за ЕИП с Решение на Съвместния комитет № 90/2011 (ОВ L 262, 6.10.2011 г., стр. 62, и притурка за ЕИП № 54, 6.10.2011 г., стр. 78).

⁽⁵⁾ Насоки относно държавните помощи за летища и авиокомпани, Решение № 216/14/COL.

⁽⁶⁾ Регламент (ЕИО) № 3577/92 на Съвета от 7 декември 1992 г. относно прилагането на принципа за свободно предоставяне на услуги в областта на морския превоз в рамките на държавите членки (морски каботаж) (ОВ L 364, 12.12.1992 г., стр. 7), включен в точка 53, буква а) от приложение XIII към Споразумението за ЕИП с Решение на Съвместния комитет № 70/1997 (ОВ L 30, 5.2.1998 г., стр. 42, и притурка за ЕИП № 5, 5.2.1998 г., стр. 175).

⁽⁷⁾ Насоки за държавните помощи за морския транспорт, Решение № 62/04/COL (ОВ L 240, 13.9.2007 г., стр. 9, и притурка за ЕИП № 43, 13.9.2007 г., стр. 1).

- (105) В схемите трябва да бъде посочен максималният размер на помощта, който може да бъде предоставен на едно предприятие като част от операция за предоставяне на помощ за оздравяване, помощ за реструктуриране или временна подкрепа за реструктуриране, включително и когато планът е променен. Максималният общ размер на помощта, предоставена на предприятието, не може да надвишава 10 млн. евро, включително и помощите, получени от други източници или по други схеми.
- (106) Докато съвместимостта на такива схеми за помощ ще бъде оценявана по условията, определени в глави 3, 4 и 5, уместно е да се предвидят опростени условия в някои отношения, позволяващи на договарящите се страни да прилагат тези условия, без да уведомяват всеки път Органа, както и да намалят тежестта върху МСП и малките държавни предприятия при предоставянето на необходимата информация. С оглед на малкия размер на сумите на помощта и бенефициерите, за които става въпрос, Органът счита, че потенциалът за значително изкривяване на конкуренцията е по-ограничена в такива случаи. Следователно, разпоредбите от глави 3, 4 и 5 се прилагат *mutatis mutandis* към такива схеми, освен ако не е предвидено друго в раздели 6.2, 6.3, 6.4 и 6.5. Тази глава включва също така разпоредби относно временната подкрепа за реструктуриране и относно продължителността и оценката на схеми.

6.2. Цел от общ интерес

- (107) Макар да е малко вероятно несъстоятелността на отделно МСП ⁽¹⁾ да породи сериозни социални трудности или голяма пазарна неефективност до степента, необходима за целите на точка 44, налице са сериозни опасения във връзка с МСП поради вероятното унищожаване на стойност, когато те имат потенциала да се реструктурират, така че да възстановят дългосрочната си жизнеспособност, но са лишени от възможността да го направят поради проблеми с ликвидността. Затова що се отнася до предоставянето на помощи по схеми, за една договаряща се страна е достатъчно да определи, че несъстоятелността на бенефициера вероятно ще доведе до социални трудности или пазарна неефективност, по-специално че:
- а) излизането от пазара на иновативни МСП или МСП с висок потенциал за растеж ще има потенциални отрицателни последици;
 - б) излизането от пазара на предприятие със солидни връзки с други местни или регионални предприятия, и по-специално други МСП, ще има потенциални отрицателни последици;
 - в) неефективността или отрицателните стимули на кредитните пазари биха тласнали едно иначе жизнеспособно предприятие към несъстоятелност, или
 - г) биха възникнали подобни ситуации на трудности, надлежно доказани от бенефициера.
- (108) Чрез дерогация от точка 50 от бенефициери по схеми няма да се изисква да представят проучване на пазара.

6.3. Целесъобразност

- (109) Изискването, посочено в точка 55, буква г), се смята за изпълнено, ако помощта за оздравяване е предоставена за не повече от шест месеца, през които трябва да се направи анализ на състоянието на бенефициера. Преди края на този период:
- а) договарящата се страна трябва да одобри план за реструктуриране или план за ликвидация, или
 - б) бенефициерът трябва да изпрати опростен план за реструктуриране съгласно точка 115, или
 - в) заемът трябва да бъде възстановен или гаранцията е прекратена.
- (110) Чрез дерогация от точка 57 от договарящите се страни няма да се изисква да оценяват дали възнаградението, определено в съответствие с точка 56, представлява подходящ целеви показател.

6.4. Пропорционалност на помощта (ограничена до минимум)

- (111) Чрез дерогация от точка 64 договарящите се страни могат да сметат, че собственият принос е адекватен, ако той се равнява поне на 40 % от разходите за реструктуриране в случай на средни предприятия или 25 % от разходите за реструктуриране в случай на малки предприятия.

⁽¹⁾ За целите на глава 6 понятието „МСП“ включва малките държавни предприятия.

6.5. Отрицателни ефекти

- (112) Договаряща се страна, която възнамерява да отпусне помощ за оздравяване, помощ за реструктуриране или временна подкрепа за реструктуриране, трябва да се провери дали е спазен принципът за еднократната помощ, посочен в раздел 3.6.1. За тази цел договарящата се страна трябва да посочи дали в миналото засегнатото предприятие вече е получавало помощ за оздравяване, помощ за реструктуриране или временна подкрепа за реструктуриране, включително и такива помощи, получени преди датата на влизане в сила на настоящите насоки, а също така и помощите, за които не е изпратено уведомление. Ако това е така и са изтекли по-малко от 10 години от предоставянето на помощта за оздравяване или временната подкрепа за реструктуриране или от приключването на периода за реструктуриране или ако прилагането на плана за реструктуриране е било спряно (в зависимост от хронологичния ред), не трябва да бъде отпускана нова помощ за оздравяване, помощ за реструктуриране или временна подкрепа за реструктуриране с изключение на:
- а) когато временната подкрепа за реструктуриране следва тази за оздравяване като част от единна операция по реструктуриране;
 - б) когато помощта за реструктуриране следва тази за оздравяване или временна подкрепа за реструктуриране като част от единна операция по реструктуриране;
 - в) когато помощта за оздравяване или временната подкрепа за реструктуриране е предоставена в съответствие с настоящите насоки и тази помощ не е била последвана от помощ за реструктуриране, ако:
 - и) разумно да се допусне, че предприятието бенефициер ще бъде жизнеспособно в дългосрочен план, когато помощта е предоставена по настоящите насоки, и
 - ii) нова помощ за оздравяване или реструктуриране или временна подкрепа за реструктуриране е станала необходима след поне пет години поради непредвидени обстоятелства, за които бенефициерът не е отговорен;
 - г) при изключителни и непредвидени обстоятелства, за които бенефициерът не е отговорен.
- (113) Вероятно е мерките за ограничаване на нарушаването на конкуренцията да имат несъразмерно въздействие върху малките предприятия, особено като се има предвид тежестта от изпълнението на тези мерки. Поради това чрез дерогация от точка 76 договарящите се страни няма да са задължени да изискват тези мерки от малки предприятия с изключение на случаите, когато е предвидено друго в правилата за държавните помощи за даден отрасъл. По принцип обаче малките предприятия не следва да увеличат капацитета си през периода на реструктуриране.

6.6. Временна подкрепа за реструктуриране

- (114) В определени случаи може да е възможно едно предприятие да се реструктурира без необходимост от помощ за реструктуриране, стига то да е в състояние да получи по-дългосрочна подкрепа за ликвидност, отколкото предвидената в условията за отпускане на помощ за оздравяване. Договарящите се страни могат да въведат схеми, разрешаващи помощи за ликвидност за период по-дълъг от шест месеца (наричани „временна подкрепа за реструктуриране“) по посочените по-долу условия.
- (115) Временната подкрепа за реструктуриране трябва да отговаря на следните условия:
- а) подкрепата трябва да се състои от помощ под формата на гаранции по заеми или заеми;
 - б) финансовите разходи по заема или, в случай на гаранции по заеми, общият финансов разход за гарантирания заем, включително лихвеният процент по заема и гаранционната премия, трябва да са в съответствие с точка 116;
 - в) временната подкрепа за реструктуриране трябва да отговаря на разпоредбите на глава 3 от настоящите насоки, изменени с настоящата глава;
 - г) временната подкрепа за реструктуриране може да бъде отпусната за период не по-дълъг от 18 месеца, от които се приспада непосредствено предхождащия период на получена помощ за оздравяване. Преди края на този период:
 - и) договарящата се страна трябва да одобри план за реструктуриране, както е предвидено в точка 55, буква г), подточка ii), или план за ликвидация, или

- ii) заемът трябва да бъде възстановен или гаранцията е прекратена;
- д) не по-късно от шест месеца след изплащането на първия транш в полза на бенефициера с приспадане на непосредствено предхождащия период на получена помощ за оздравяване, държавата членка трябва да одобри опростен план за реструктуриране. Този план не е нужно да съдържа всички елементи, посочени в точки 47—52, но трябва най-малко да определя действията, които бенефициерът трябва да предприеме за възстановяване на своята дългосрочна жизнеспособност без държавна подкрепа.
- (116) Възнаграждението за временната подкрепа за реструктуриране следва да бъде определена на равнище не по-ниско от референтния процент, посочен в Насоките за референтните лихвени проценти за слаби предприятия, предлагащи нормални нива на обезпеченост (понастоящем 1-годишен IBOR плюс 400 базисни точки) ⁽¹⁾. С цел да се осигурят стимули за излизане от схемата, процентът следва да се увеличи с най-малко 50 базисни пункта, след като са изминали 12 месеца от момента на изплащането на първия транш в полза на бенефициера (като се приспада непосредствено предхождащия период на получена помощ за оздравяване).
- (117) Временната подкрепа за реструктуриране трябва да бъде ограничена до сумата, необходима за поддържане на стопанската дейност на бенефициера за период от 18 месеца. При определянето на тази сума следва да се обръща внимание на резултата от формулата, зададена в приложение I. Всяка помощ, надвишаваща резултата от това изчисление, може да бъде отпусната само ако е напълно оправдана чрез план за ликвидност, определящ нуждите от ликвидност на бенефициера за следващите 18 месеца.

6.7. Продължителност и оценяване

- (118) Органът може да изиска от договарящите се страни да ограничат продължителността на някои схеми (обикновено до четири години или по-малко) и да извършат оценка на тези схеми.
- (119) Оценките ще се изискват за схеми, при които потенциалните нарушения са особено тежки, т.е. схеми, при които съществува риск от съществени ограничения на конкуренцията, ако тяхното прилагане не се преразгледа своевременно.
- (120) Като се имат предвид целите и за да не се налага прекомерна тежест на договарящите се страни във връзка с по-малки проекти за помощ, това се прилага само за схеми за помощ с големи бюджети или съдържащи нови характеристики или когато се очакват значителни пазарни, технологични или регулаторни промени. Оценката трябва да бъде извършена въз основа на обща методика ⁽²⁾ от експерт, независим от органа, предоставящ държавната помощ, и трябва да бъде оповестена публично. Оценката трябва да бъде представена на Органа навреме, за да може тя да оцени възможното удължаване на схемата за помощ, и при всички случаи при изтичането на срока на схемата. Точният обхват и начин на извършване на тази оценка ще бъдат определени в решението за одобряване на схемата за помощ. При всяка последваща мярка за помощ с подобна цел трябва да се вземат предвид резултатите от тази оценка.

7. Процедури

7.1. Ускорена процедура за помощ за оздравяване

- (121) Доколкото това е възможно, Органът ще се старее да приема в срок от един месец решения относно помощи за оздравяване, отговарящи на всички условия, изложени в глава 3, и на следните кумулативни изисквания:
- а) помощта за оздравяване е ограничена до сумата, получена по формулата, зададена в приложение I, и не надвишава 10 млн. евро;
- б) помощта не е предоставена в ситуациите, посочени в точка 72, буква б) или в).

⁽¹⁾ За повече яснота бележката относно възнагражденията за помощ за оздравяване от таблицата на маржовете на заемите, съдържаща се в това съобщение, няма да се прилага към помощите, оценени по настоящите насоки.

⁽²⁾ Такава обща методика може да бъде предоставена от Органа.

7.2. Процедури, свързани с плановете за реструктуриране

7.2.1. Прилагане на плана за реструктуриране

- (122) Бенефициерът трябва да приложи изцяло плана за реструктуриране и да изпълни всички останали задължения, предвидени в решението на Органа за разрешаване на помощта. Органът ще разглежда всеки пропуск в изпълнението на плана или в спазването на другите задължения като неправилно използване на помощта, без да се засяга член 23 от глава II на Протокол 3 или възможността за предприемане на действия пред Съда на ЕАСТ съгласно член 1, параграф 2, от глава I на Протокол 3.
- (123) Когато операциите по реструктурирането обхващат няколко години и за тях са необходими значителни суми, Органът може да изиска изплащането на помощта да бъде извършвано на траншове и да постави пред изплащането на всяка от тях следните условия:
- а) преди всяко плащане потвърждение за задоволителното прилагане на всеки етап от плана за реструктуриране в съответствие с предвидения график, или
 - б) тя да одобрява, след като е проверила преди всяко плащане, че планът се прилага задоволително.

7.2.2. Изменение на плана за реструктуриране

- (124) Когато помощта за реструктуриране е била одобрена, през периода на реструктуриране заинтересованата договаряща се страна може да поиска от Органа да одобри изменения в плана за реструктуриране и в размера на помощта. Органът може да разреши подобни промени, когато те отговарят на следните условия:
- а) преработеният план трябва отново да предвижда възвръщане на жизнеспособността в разумен срок;
 - б) ако разходите за реструктуриране се увеличат, собственият принос трябва да нарасне в същата степен;
 - в) ако размерът на помощта е увеличен, мерките за намаляване на нарушенията на конкуренцията трябва да бъдат по-интензивни от първоначално наложените;
 - г) ако предложените мерки за намаляване на нарушенията на конкуренцията са по-ограничени от първоначално наложените, размерът на помощта трябва да бъде съответно намален;
 - д) новият график на прилагане на мерките за намаляване на нарушенията на конкуренцията може да бъде забавен спрямо първоначално приетия график само по причини, които са извън контрола на дружеството или на договарящата се страна: ако ситуацията не е такава, размерът на помощта трябва да бъде съответно намален.
- (125) Ако условията, наложени от Органът, или ангажиментите, поети от договарящата се страна, са облекчени, размерът на помощта може да бъде намален или може да бъдат наложени други условия.
- (126) Ако договарящата страна внесе промени в одобрения план за реструктуриране, без надлежно да е информирала Органът за това, или ако бенефициерът се отклони от одобрения план за реструктуриране, Органът ще започне процедурата по член 4, параграф 4 от глава II на Протокол 3, както е предвидено в член 16 глава II на Протокол 3 (злоупотреба с помощ), без да се засяга член 23 от глава II на Протокол 3 и възможността за предприемане на действия пред Съда на ЕАСТ съгласно член 1, параграф 2 от глава I на Протокол 3.

7.2.3. Необходимост от уведомяване на Органа за всяка помощ, предоставена на бенефициера през периода на реструктуриране

- (127) Когато помощта се проверява по настоящите насоки, предоставянето на всяка друга помощ през периода на реструктуриране, дори това да става по схема, която вече е била одобрена, може да повлияе на оценката на Органа относно степента на необходимост от мерките за ограничаване на нарушенията на конкуренцията.

- (128) По тази причина в уведомлението за помощ за реструктуриране трябва да се посочват всички други видове помощ, която се планира да бъде предоставена на бенефициера през периода на реструктуриране, освен ако тя не е обхваната от правилото *de minimis* (за минималната помощ) или от регламентите за групово освобождаване. Когато оценява помощта за реструктуриране, Органът ще взема предвид тези видове помощ.
- (129) За всяка помощ, отпусната през периода на реструктуриране, дори това да става по схема, която вече е била одобрена, Органът трябва да бъде уведомен индивидуално, ако тя не е била уведомена за това към момента на приемането на решението за помощта за реструктуриране.
- (130) Органът гарантира, че предоставянето на помощ по одобрена схема не заобикаля разпоредбите на настоящите насоки.

8. Докладване и мониторинг

- (131) В съответствие с Протокол 3 договарящите се страни трябва да представят на Органа годишни доклади. Тези годишни доклади се публикуват на уебсайта на Органа.
- (132) Когато приема решение съгласно настоящите насоки, Органът може да наложи допълнителни задължения за докладване по отношение на отпуснатата помощ, за да провери дали е спазено решението за одобряване на мярката за помощ. В някои случаи Органът може да поиска назначаването на контролиращ доверител, доверител по продажбите или и двамата, за да гарантира спазването на условията и задълженията, свързани с одобрението на помощта.

9. Подходящи мерки, предвидени в член 1, параграф 1 от ЧАСТ I на Протокол 3

- (133) В съответствие с член 62, параграф 1 от Споразумението за ЕИП и член 1, параграф 1 от част I на Протокол 3 Органът предлага държавите членки да изменят, където е необходимо, техните съществуващи схеми за помощ, за да ги приведат в съответствие с настоящите насоки, не по-късно от 1 февруари 2015 г. Органът ще дава разрешение за бъдещи схеми, при условие че те бъдат съобразени с тези разпоредби.
- (134) Договарящите се страни се приканват да изразят своето изрично и безусловно съгласие с подходящите мерки, предложени в точка 133, в срок от два месеца от датата на публикуване на настоящите насоки на уебсайта на Органа. При липса на отговор от страна на някоя договаряща се страна Органът ще счита, че въпросната договаряща се страна не е съгласна с предложените мерки.

10. Дата на прилагане и срок на действие

- (135) Органът ще прилага настоящите насоки от датата на приемане до 31 декември 2020 г.
- (136) Уведомленията, регистрирани от Органа преди датата на приемане, ще се разглеждат по критериите, действащи към момента на уведомяването.
- (137) Органът ще разгледа съвместимостта с функционирането на Споразумението за ЕИП на всички помощи за оздравяване или реструктуриране, предоставени без разрешение и по тази причина, нарушаващи член 1, параграф 3 от част I на Протокол 3, въз основа на настоящите насоки, ако част от помощта или цялата помощ е предоставена след публикуване на насоките на уебсайта на Органа.
- (138) Във всички останали случаи тя ще извършва проверката в съответствие с насоките, които са се прилагали към момента на предоставянето на помощта.

- (139) Независимо от разпоредбите на точки 136, 137 и 138, Органът ще прилага разпоредбите на глава 5 от датата на приемане, когато разглежда помощта за доставчици на УОИИ в затруднено положение, независимо от момента, в който е било изпратено уведомление за помощта или помощта е била предоставена.
- (140) Когато по силата на точка 9 от Рамката за УОИИ, Органът разглежда съгласно настоящите насоки помощ, предоставена преди 31 януари 2012 г. на доставчик на УОИИ в затруднено положение, тя ще счита тази помощ за съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП, ако спазва разпоредбите от Рамката за УОИИ с изключение на точки 9, 14, 19, 20, 24, 39 и 60.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

**ФОРМУЛА ⁽¹⁾ ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА МАКСИМАЛНИЯ РАЗМЕР НА ПОМОЩТА ЗА ОЗДРАВЯВАНЕ ИЛИ
ВРЕМЕННАТА ПОДКРЕПА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ВСЕКИ ШЕСТ МЕСЕЦА**

$$\frac{EBIT_t + depreciation_t - (working\ capital_t - working\ capital_{t-1})}{2}$$

Формулата се основава на оперативните резултати на бенефициера (ЕБИТ — печалбата преди лихвите и данъците), отчетени през годината преди предоставянето (на)/уведомлението за помощта (обозначена с „t“). Към този размер се прибавят и амортизационните отчисления. После от сумата се изваждат и промените в оборотния капитал. Промените в оборотния капитал се изчисляват като разликата между текущите активи и текущите пасиви ⁽²⁾ за последните приключени счетоводни периоди. По подобен начин всички провизии на равнище оперативен резултат от дейността на предприятието трябва да бъдат ясно посочени и не трябва да бъдат включени в резултата.

Целта на формулата е да се изчисли отрицателният оперативен паричен поток на бенефициера за годината, предхождаща заявлението за помощ (или предхождаща предоставянето на помощ в случай на помощи, за които не е изпратено уведомление). Половината от тази сума би трябвало да е достатъчна, за да може бенефициерът да продължи дейността си за период от шест месеца. Поради това резултатът от формулата трябва да бъде разделен на две за целите на точка 60. По тази причина за целите на точка 117 резултатът от формулата трябва да бъде умножен по 1,5.

Тази формула може да бъде прилагана само когато резултатът е отрицателна сума. Ако тя води до положителен резултат, ще е необходимо подробно обяснение, доказващо, че бенефициерът е предприятие в затруднено положение, както е определено в точка 20.

Пример:

Печалба преди лихви и данъци (милиони евро)	(12)	
Амортизация (млн. евро)	2	
Счетоводен баланс (млн. евро)	31 декември, t	31 декември, t – 1
Текущи активи		
Парични средства или еквиваленти	10	5
Вземания	30	20
Стоково-материални запаси	50	45
Разходи за бъдещи периоди	20	10

⁽¹⁾ Към ЕБИТ трябва да се добави амортизацията през същия период плюс промените в оборотния капитал за период от две години (годината преди датата на прилагане и предходната година), разделени на две, с което се определя размер за шест месеца.

⁽²⁾ Текущи активи: парични средства, вземания (сметки на клиенти и длъжници), други текущи активи и разходи за бъдещи периоди, стокowo-материални запаси. Текущи пасиви: финансови задължения, платими задължения към доставчици (сметки на доставчици и кредитори) и други текущи пасиви, приходи за бъдещи периоди, други натрупани пасиви, данъчни задължения.

Други текущи активи	20	20
Общо текущи активи	130	100
<i>Краткосрочни пасиви</i>		
Платими задължения	20	25
Начислени разходи	15	10
Приходи от бъдещи периоди	5	5
Общо текущи пасиви	40	40
Оборотен капитал	90	60
Промени в оборотния капитал	30	

$[- 12 + 2 - 30]/2 = - 20$ милиона евро.

Тъй като резултатът от формулата надвишава 10 млн. евро, ускорената процедура, описана в точка 121, не може да бъде използвана. Освен това в този пример, ако размерът на помощта за оздравяване е над 20 млн. евро или размерът на временната подкрепа за реструктуриране е над 60 млн. евро, размерът на помощта трябва да бъде надлежно обоснован с представянето на план за ликвидност, в който се посочват нуждите на бенефициера от ликвидност.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Примерен модел на план за реструктуриране

В настоящото приложение е представено примерно съдържание на план за реструктуриране с цел да бъдат подпомогнати договарящите се страни и Органът при изготвянето и разглеждането на плановете за реструктуриране по възможно най-ефективен начин.

Информацията, посочена по-долу, не засяга по-подробните изисквания, определени в насоките относно съдържанието на плана за реструктуриране, и други въпроси, които трябва да бъдат доказани от съответната договаряща се страна.

1. Описание на бенефициера
2. Описание на пазара или пазарите, на които действа бенефициерът
3. Доказване на социалните трудности, за чието предотвратяване е предназначена помощта, или на пазарната неефективност, която помощта трябва да отстрани, сравнение с надежден алтернативен сценарий без държавна помощ, показващ как тази цел или тези цели няма да бъдат постигнати или ще бъдат постигнати в по-малка степен.
4. Описание на причините за затрудненията на бенефициера (включително оценка на ролята на пропуските в неговия бизнес модел или неговата система за корпоративно управление, причинили тези трудности и степента, до която трудностите биха могли да бъдат избегнати чрез подходящи и навременни действия от страна на управителните органи) и SWOT анализ.

5. Описание на възможни планове за отстраняване на проблемите на бенефициера и сравнение на тези планове по отношение на размера на исканата държавна помощ с очакваните резултати от тези планове.
 6. Описание на държавната намеса, пълни подробности за всяка държавна мярка (включително формата, размера и възнаграждението за всяка мярка) и доказване, че избраните инструменти за държавна помощ са подходящи за проблемите, които са предназначени да отстранят.
 7. Кратко описание на процеса на изпълнение на предпочетения план, с цел да се възстанови дългосрочната жизнеспособност на бенефициера в разумен срок (по принцип, не по-дълъг от три години), включително график на действията и изчисление на разходите за всяко действие.
 8. Бизнес план с финансови прогнози за следващите пет години и доказване на възвръщането на жизнеспособността в дългосрочен план
 9. Доказване на възвръщането на жизнеспособността по базов и по песимистичен сценарий, представяне и обосновка на избраните хипотези въз основа на пазарно проучване и анализ на чувствителността
 10. Предложени мерки за собствен принос и споделяне на тежестта
 11. Предложени мерки за ограничаване на нарушенията на конкуренцията“
-